

[A-45]
E+6

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. FINAL (ECONOMICS) EXTERNAL (New Course)

Paper: MAFEECO504

Environmental Problems in India-Solutions and Strategies

Date: 19/07/2021

Time: 02:00 PM to 04:00 PM

Day: Monday

Total Marks: 70

- Q.1 (A) Explain in detail, the factors leading to land degradation in India. (17)
ભારતમાં જમીન સંસાધનોનાં બગાડ માટે જવાબદાર કારણોની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.

OR

- Q.1 (B) Give an outline of the water resources in India. What steps need to be taken for the prevention of water pollution from industries and municipalities. (17)
ભારતના જળ સંસાધનોની રૂપરેખા આપો. ઉદ્યોગો અને નગર નિગમો દ્વારા જળ પ્રદુષણ રોકવા માટે કેવાં પગલાં લેવાની જરૂર છે?

- Q.2 (A) Examine the extent of degradation of forest resources in India. What policy measures do you suggest to conserve our forest resources? (18)
ભારતમાં વન સંસાધનોનાં બગાડનું પ્રમાણ તપાસો. આપણાં વન સંસાધનોનાં સંરક્ષણ માટે આપ કેવાં નીતિવિષયક પગલાં સૂચવો છો?

OR

- Q.2 (B) What are the ambient air quality standards defined for various locations in India? Suggest measures to control air pollution. (18)
ભારતમાં જુદા જુદા સ્થળો માટે વ્યાખ્યાયિત થયેલા શુદ્ધ હવાનાં માનકો શું છે? હવા પ્રદુષણ નિયંત્રિત કરવા માટેના પગલાં સૂચવો.

- Q.3 (A) What are the environmental issues originating in urban areas? What measures are required to mitigate the same? (17)
શહેરી વિસ્તારોમાં ઉદ્ભવતા પર્યાવરણીય પ્રશ્નો કયાં છે? તેને દૂર કરવા માટે કેવા પગલાંની આવશ્યકતા છે?

OR

- Q.3 (B) What are the major sources of industrial pollution? Suggest policy measures for environment-friendly industrialization. (17)
ઔદ્યોગિક પ્રદુષણનાં મુખ્ય સ્ત્રોતો કયાં કયાં છે? પર્યાવરણ-મિત્ર ઔદ્યોગિક વિકાસ હાંસલ કરવા માટેના નીતિવિષયક પગલાં સૂચવો.

- Q.4 (A) How does i) construction and ii) trade and commerce sector generate environmental pollution? What measures do you suggest to mitigate the same? (18)
i) બાંધકામ તેમજ ii) વ્યાપાર અને વાણિજ્ય ક્ષેત્ર કેવી રીતે પર્યાવરણીય પ્રદુષણને જન્મ આપે છે? તેને રોકવા માટે આપ શું પગલાં સૂચવો છો?

OR

- Q.4 (B) Discuss twenty environmental practices that households could adopt in their daily life. (18)
કુટુંબો દ્વારા તેમની રોજબરોજની જિંદગીમાં અપનાવી શકાય તેવી કોઈ વીસ (20) પર્યાવરણીય કાર્યપદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.